

MEI 1940
door Hugo Schaaf

9 Mei 1940: op weg naar huis van het Kasteeltje, waar de van der Huchtschool tijdelijk was ondergebracht omdat het gebouw op de Molenstraat gevorderd was voor Nederlandse militairen. Ter hoogte van de Dalweg stonden een paar soldaten met fietsen, ze keken met een verrekijker in oostelijke richting; zelf zag of hoorde ik niets, misschien dat er kort tevoren toch een Duits verkenningsvliegtuig gesignaleerd was en dat ze voor de zekerheid het luchtruim in de gaten bleven houden.

Vrijdag 10 mei: vroeg op, vroeger dan ooit tevoren, want iedereen was al op en had het over OORLOG!!!!

Geluid van ontploffingen richting Soesterberg en het geronk van vliegtuigen, die, ook later op de dag, in formatie over bleven komen. Ze stoorden zich niet aan het lichte afweerschut dat in het weiland aan de F. Huijcklaan achter de Van Lenneplaan stond en dat zijn best bleef doen zonder enig zichtbaar resultaat.

OORLOG, dus we hoefden niet naar school; dat sprak vanzelf of niet soms? Men vroeg zich af wat voor ouders het waren die een jongetje uit Soest-Zuid toch naar school stuurden, de Katholieke school aan de Steenhoffstraat, maar misschien woonden ze geïsoleerd, zonder burens of radio en dachten ze dat al dat rumoer niet meer was dan een grote legeroefening. De jongen kwam op de gewone tijd, half negen of zo, langs met zijn schooltas....

Om ongeveer 4 uur kwam een man ons aanzeggen dat we geëvacueerd zouden worden en 's avonds 10 uur op station Baarn moesten zijn. Er zou transport zijn vanaf het verzamelpunt op de hoek F. Huycklaan en Birkstraat.

Inderhaast bracht ik mijn schildpad naar de familie Beijen op Eigendomweg 14, waar hij in goede handen zou zijn.

Tussen 8 en 9 kwamen we bij het verzamelpunt waar veel gedrang was; er moeten bussen geweest zijn, maar die herinner ik me niet, wel dat er voor ons geen ruimte was en er bleef niet veel anders over dan maar te gaan lopen, hoewel het al donker begon te worden. Bij het kruispunt van Heutzlaan wilde mijn moeder de juiste weg inslaan, maar, eigenwijs als ik was, wilde ik rechtuit, hetgeen geschiedde.

Het was nu goed donker en bij het viaduct over het spoor werden we door een soldaat die daar in zijn eentje op wacht stond, aangesproken; hij wist in elk geval wel de juiste weg naar het station. Aangekomen bij het station bleek dat de organisatie toch niet zo slecht was: men had ons gemist en wachtte op ons, onze namen werden zelfs omgeroepen!

Nu volgde een vreemde, wat spookachtige tocht in een onverlichte trein door nachtelijk Nederland met oponthoud in, vermoedelijk, Amsterdam. Lang heb ik gedacht dat we uiteindelijk in Andijk stopten, maar de kaart leert dat dit niet juist kon zijn, het zal wel Hoogkarspel geweest zijn.

Het begon nu licht te worden, dus de trein moet een lang oponthoud in Amsterdam en misschien nog in andere plaatsen gehad hebben. We gingen nu naar een kerk of een veilinggebouw waar we soep kregen en wat later werden we met vrachtwagens naar onze eindbestemming, Venhuizen, gebracht, een lange weg met sloten en links en rechts huizen. Wij werden met de familie Ran van de wol- en garenzaak op de Soesterbergsestraat bij het Handelshuis en een jong en zeer verliefd paar ingekwartierd in het grote huis van de weduwe P. Bakker, wiens beide zoons - al begin 50 - in de aardappelhandel zaten.

Behalve een keer een verdwaald vliegtuig in de verte, merkten we niets van de oorlog, behalve dan de sombere nieuwsberichten over de radio, die steeds maar "Duitse vliegtuigen over Strijen" meldden.

Achter het huis was diep, zwart water en een bootje waarin het jonge stel af en toe wat rondpeddelde, ik mocht dan soms mee, vond het wel avontuurlijk, maar had toch liever de Soesterduinen met zand en ondiep, helder water waar je zelf macht over had.

Die jonge mensen waren vooral beducht omdat de kans bestond dat hij in allerijl opgeroepen kon worden om naar het front te gaan.

Contact met andere evacués hadden we in de eerste dagen niet, men bleef dicht bij huis, je kon nooit weten wat er na het ontstellend begin van de oorlog nog meer gebeuren kon. Pas na de capitulatie waagde men zich aan een wandelingetje, al was er niet veel keus, het huis lag aan een lange weg met sloten aan beide kanten en eindigde aan de ene kant bij het IJsselmeer.

Op Zaterdag 18 mei werden we met een gesloten vrachtauto

rechtstreeks en zonder stoppen naar Soest gereden; onderweg zagen we de eerste Duitse militairen in colonne langs de weg marcheren.

De Soesterbergsestraat was ongeschonden, ook nummer 50, waar alleen een vergeten melkkoker een ongewoon luchtje verspreidde.

Het jonge paar trouwde en had later een groentezaak op de zuidoostelijke hoek van het kruispunt Braamweg en Oude Utrechtseweg.

HET KLOOSTER VAN DE H. BRIGITTE IN VADSTENA (ZWEDEN)

door Mia Kraal

In het herfstnummer van '93 van "van Zoys tot Soest" stond een artikel over het Brigittenklooster Mariënburg van de hand van ds. J.J. Bos. Erg interessant, zoals al zijn geschriften, omdat hij veel wetenswaardigheden van en over Soest en omstreken heeft opgetekend en zodoende voor het nageslacht heeft bewaard, die anders ongetwijfeld verloren zouden zijn gegaan.

Dat ik inhaak op bovengenoemd artikel komt omdat mijn zus en ik in de zomer van '88 in het mooie en oude stadje Vadstena aan het Vättern (een meer) waren.

Vadstena heeft een grote rol gespeeld in het leven van Brigitte, of zoals de Zweden haar noemden Brigitta.

Op onze dag van aankomst, een zondag, gingen we het stadje een beetje verkennen en kwamen bij een kerk, waar op dat moment een dienst werd gehouden. Door een standbeeld van St. Brigitta vóór de kerk, was het meteen al duidelijk, dat deze kerk, eigenlijk een abdij, iets met St. Brigitta te maken moest hebben. Door mijn knipselwerk voor de Historische Vereniging wist ik, dat in Soest een klooster, gewijd aan Brigitte had gestaan, het klooster Mariënburg en ook had ik een artikel gelezen van de heer Heupers, waarin het leven van deze Brigitta beschreven werd.

We liepen de kerk binnen en zagen daar alleen maar vele mannen en vrouwen, gehuld in monnikspij dan wel habijt achter elkaar zingend door de kerk lopen en later ook nog om de kerk heen gaan.